

Sygn. akt III AUz 132/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSA Jolanta Hawryszko

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **W. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.**

o wysokość kapitału początkowego

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 czerwca 2012 r. sygn. akt IV U 855/11

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Sygn. akt III AUz 132/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił apelację ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 369 § 1 kpc apelację wnosi się do Sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem. W niniejszej sprawie odpis orzeczenia z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi ubezpieczonego adw. F. R. w dniu 14 maja 2012r., a więc apelacja mogła zostać skutecznie wniesiona do dnia 28 maja 2012r.

Z tych względów apelację wniesioną po upływie zakreślonego terminu, bowiem w dniu 18 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 370 kpc odrzucił.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego wniósł ubezpieczony.

Wskazał, że nie ulega wątpliwości, że apelację swoją złożył w terminie liczonym od dnia doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem złożył osobiście w ustawowym terminie. Wyrok Sądu Okręgowego został doręczony przez Sąd wyłącznie pełnomocnikowi, który już w dniu ostatniego posiedzenia 17.04.2012r. nie był pełnomocnikiem skarżącego.

Po otrzymaniu w/w postanowienia o odrzuceniu apelacji skarżący sprawdził treść protokołu posiedzenia z 17.04.br. Z treści zapisu na pierwszej stronie nie wynika żaden zapis dotyczący pełnomocnika, którego pełnomocnictwo znajdowało się w aktach od trzech miesięcy, a którego na posiedzeniu nie było.

Sąd Okręgowy pominął zapis wypowiedzi skarżącego. Na pytanie Sądu o obecność pełnomocnika skarżący stwierdził, że pełnomocnictwo wypowiedział.

Ponadto jest ustawowym wymogiem i praktyką ustalenie, czy wszystkie strony i pełnomocnicy są obecni albo ustalenie, czy strony zgadzają się na prowadzenie sprawy bez obecności pełnomocnika. W trakcie poprzedniego posiedzenia (prowadzonego przez innego sędziego) w dniu 13.03.2012r., w protokole zawarto stwierdzenie dotyczące pełnomocnika.

Bez wątpienia to przeoczenie Sądu spowodowało doręczenie wyroku z uzasadnieniem do rąk nieaktualnego, niedziałającego już pełnomocnika. Pełnomocnik ten - adw. F. R. po otrzymaniu wyroku z uzasadnieniem poinformował Sąd pisemnie, iż od kwietnia 2012r. nie jest już pełnomocnikiem skarżącego. Treść pisma adw. F. R. koresponduje z oświadczeniem skarżącego na rozprawie z 17.04.br., co do wypowiedzenia pełnomocnictwa. Wydając niniejsze postanowienie Sąd Okręgowy nie sprawdził protokołu posiedzenia z 17.04.br., gdyż już wtedy mógłby podjąć wątpliwość co do swojego zarządzenia o doręczeniu wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi, o którym w żaden sposób nie mówi protokół posiedzenia. W związku z ustalonym przez skarżącego brakiem w protokole posiedzenia z 17.04.br., w dniu wczorajszym złożył i wysłał wniosek o uzupełnienie tego protokołu o zapis dotyczący zapytania Sądu i odpowiedzi dotyczącej pełnomocnika.

Ustalając stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 4 lipca 2012 roku odmówiono rozpoznania wniosku ubezpieczonego W. L. z dnia 27 czerwca 2012 roku o uzupełnienie protokołu posiedzenia z dnia 17 kwietnia 2012 roku w sprawie o sygn. akt IV U 855/11. W uzasadnieniu sporządzonym do zarządzenia wskazano, iż w niniejszej sprawie na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2012 roku sąd postanowił publikację wyroku odroczyć na dzień 26 kwietnia 2012 roku. Następnie Przewodnicząca zamknęła rozprawę. Odpis orzeczenia z dnia 26 kwietnia 2012 roku wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi ubezpieczonego w dniu 14 maja 2012 roku. Dopiero pismem z dnia 28 maja 2012 roku pełnomocnik ubezpieczonego adwokat F. R. poinformował, iż w miesiącu kwietniu 2012 roku wygasło udzielone mu przez ubezpieczonego pełnomocnictwo w niniejszej sprawie. Wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 26 kwietnia 2012 roku wydany w sprawie o sygn. akt IV U 855/11 stał się prawomocny w dniu 29 maja 2012 roku.

Mając na uwadze powyższe w uzasadnieniu sporządzonym do zarządzenia wskazano, iż po uprawomocnieniu się orzeczenia nie można żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu z ostatniego posiedzenia. Przewodnicząca ponadto podniosła, że obligatoryjnie należy jedynie w protokole zamieścić informację o obecnych na posiedzeniu pełnomocnikach, nie zaś nieobecnych (którzy o terminie posiedzenia byli prawidłowo zawiadomieni, a w dacie posiedzenia nadal ich pełnomocnictwo nie zostało odwołane).

Od zarządzenia z dnia 4 lipca 2012 roku ubezpieczony wniosł w dniu 16 lipca 2012 roku odwołanie w trybie art. 160§1 zdanie 2 k.p.c. wskazując, że Przewodnicząca odmawiając rozpoznania jego wniosku o uzupełnienie protokołu zamyka drogę stronie postępowania do stwierdzenia, że apelacja została złożona w ustawowym terminie, a w efekcie, że wyrok nie jest prawomocny. Skoro zatem ubezpieczony zmierza do wykazania, że wyrok nie jest prawomocny, nie może być skuteczna argumentacja, że wniosku o sprostowanie protokołu nie można złożyć po uprawomocnieniu się

orzeczenia. Doręczenie wyroku byłemu pełnomocnikowi było nieprawidłowe, a apelacja ubezpieczonego była złożona w przewidzianym dla W. L. terminie.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 160 § 1 k.p.c. terminami prekluzyjnymi do zgłoszenia wniosku o sprostowanie lub uzupełnienie protokołu jest: zakończenie następnego posiedzenia w tej samej instancji lub przedstawienie akt sądowi drugiej instancji, dotyczy to protokołu posiedzenia, na którym zamknięto rozprawę i wydano wyrok.

Nie można zatem żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu posiedzenia przed sądem pierwszej instancji, którego orzeczenie staje się prawomocne, a w odpowiednim terminie nie wniesiono od niego środka odwoławczego.

W niniejszej sprawie wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 26 kwietnia 2012 roku wydany w sprawie o sygn. akt IV U 855/11 stał się prawomocny w dniu 29 maja 2012 roku. Powyższe przesądza o tym, że wniosek o uzupełnienie protokołu z przyczyn formalnych jako spóźniony nie mógł zostać rozpoznany. Nawet wniesienie przez ubezpieczonego zażalenia w dniu 28 czerwca 2012 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 19 czerwca 2012 roku odrzucającego apelację ubezpieczonego nie powoduje utraty prawomocności wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 26 kwietnia 2012 roku. Wskazane orzeczenie nadal jest prawomocne.

Sąd Okręgowy podniósł, że nie jest prawdą stwierdzenie ubezpieczonego, że „doręczenie wyroku byłemu pełnomocnikowi było nieprawidłowe, a apelacja ubezpieczonego była złożona w przewidzianym dla W. L. terminie”. Odpis orzeczenia z dnia 26 kwietnia 2012 roku wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi ubezpieczonego w dniu 14 maja 2012 roku tj. w dniu kiedy Sąd Okręgowy w Koszalinie nie był w posiadaniu informacji o wygaśnięciu pełnomocnictwa udzielonego przez ubezpieczonego adwokatowi F. R.. Dopiero pismem z dnia 28 maja 2012 roku adwokat F. R. poinformował, iż w miesiącu kwietniu 2012 roku wygasło udzielone mu przez ubezpieczonego pełnomocnictwo w niniejszej sprawie. To na pełnomocniku i ubezpieczonym spoczywał obowiązek poinformowania Sądu o zaistniałym fakcie, nie dopełnienie zaś tego obowiązku powoduje, że to ubezpieczony będzie ponosił negatywne skutki braku przekazania we właściwym czasie informacji o wygaśnięciu pełnomocnictwa. Sąd Okręgowy podniósł, iż w niniejszej sprawie na dzień 17 kwietnia 2012 roku został wyznaczony termin posiedzenia, o którym to terminie prawidłowo został pełnomocnik adwokat F. R. zawiadomiony już w dniu 19 marca 2012 roku. Pełnomocnik zaś, ani w miesiącu marcu 2012 roku, ani w miesiącu kwietniu 2012 roku nie poinformował Sądu Okręgowego o wygaśnięciu pełnomocnictwa, chociaż w piśmie z dnia 28 maja 2012 roku wskazuje, że już „w miesiącu kwietniu 2012 roku” jego pełnomocnictwo wygasło. Nie uczynił tego również sam ubezpieczony, chociaż o wygaśnięciu pełnomocnictwa jego następnego pełnomocnika adwokat R. M. poinformował niezwłocznie tj. w dniu 18 lipca 2012 roku.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy podniósł, że przez „uzupełnienie protokołu” należy rozumieć dodanie do protokołu pominiętej, a niezbędnej jego treści. Protokół rozprawy stanowi sprawozdawczy dokument urzędowy, którego celem jest utrwalenie przebiegu posiedzenia i innych czynności określonych w powołanym art. 158 § 1 kpc. Celem jego jest miarodajne stwierdzenie istnienia lub nieistnienia istotnych dla przebiegu postępowania w sprawie faktów. Wystarczy, jeżeli protokół zawiera istotne wnioski i twierdzenia oraz wymienienie orzeczeń i zarządzeń sądu, wydanych na posiedzeniu. Stosownie zaś do treści art. 158 § 1 i 2 kpc protokół sporządzony pisemnie winien zawierać m.in. obecnych na posiedzeniu pełnomocników. Tym samym obligatoryjnie należy jedynie w protokole zamieścić informację o obecnych na posiedzeniu pełnomocnikach, nie zaś nieobecnych (którzy o terminie posiedzenia byli prawidłowo zawiadomieni, a w dacie posiedzenia nadal ich pełnomocnictwo nie zostało odwołane).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego nie jest zasadne.

Termin do wniesienia apelacji określony został w art. 369 §1 kpc i wynosi dwa tygodnie od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczony został pełnomocnikowi ubezpieczonego

w dniu 14 maja 2012r. Termin do wniesienia apelacji upłynął zatem w dniu 28 maja 2012r. Wniesienie apelacji przez ubezpieczonego w dniu 18 czerwca 2012r. (data nadania przesyłki w Urzędzie Pocztowym) było zatem opóźnione.

Ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie treści protokołu rozprawy z dnia 17 kwietnia 2011r. wiążą Sąd Apelacyjny, bowiem zarządzeniem z dnia 4 lipca 2012r. oraz postanowieniem z dnia 11 września 2012r. Sąd okręgowy odmówił ubezpieczonemu rozpoznania wniosku o uzupełnienie protokołu posiedzenia sądu z dnia 17 kwietnia 2012r. Tym samym należy przyjąć, iż Sąd Okręgowy o wygaśnięciu pełnomocnictwa dla adwokata F. R. dowiedział się w dniu 28 maja 2012r.

Doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem dokonane na adres pełnomocnika ubezpieczonego w dniu 14 maja 2012r. było więc prawidłowe.

Sąd Apelacyjny dodatkowo wskazuje, że przepis art. 94 §1 dotyczy wypowiedzenia pełnomocnictwa procesowego przez stronę (mocodawcę), natomiast przepis §2 tego artykułu dotyczy wypowiedzenia pełnomocnictwa przez pełnomocnika. Z powyższego wynika, że każda ze stron stosunku pełnomocnictwa procesowego w każdym czasie może wypowiedzieć pełnomocnictwo. Komentowany artykuł wskazuje jedynie na chwilę, w której wypowiedzenie pełnomocnictwa staje się skuteczne. Wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego może mieć wpływ na rozliczenia mocodawcy z jego pełnomocnikiem, czego już przepisy postępowania cywilnego nie regulują.

Niezależnie od możliwości wypowiedzenia pełnomocnictwa strony tego stosunku prawnego mogą w każdym czasie stosunek ten rozwiązać, co łączyć się będzie jednocześnie z rozwiązaniem umowy materialnoprawnej (czyli tzw. stosunku podstawowego), w oparciu o którą udzielone zostało pełnomocnictwo.

Oświadczenie o wypowiedzeniu pełnomocnictwa pełnomocnikowi, podobnie jak oświadczenie o udzieleniu pełnomocnictwa, jest adresowane do pełnomocnika, a nie do sądu (por. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 1999 r., III CZ 50/99, niepubl., cytowane za J. Gudowski, KPC - tekst., t. 1, s. 94/2). Oświadczenie to w praktyce bywa też określane jako cofnięcie pełnomocnictwa lub odwołanie pełnomocnictwa, a nawet jako "zrzeczenie się pełnomocnika".

Jeżeli mocodawca wypowiedział pełnomocnictwo, powinien zawiadomić o tym sąd, a do swojego pisma dołączyć jego odpisy w celu doręczenia stronie przeciwnej i innym uczestnikom postępowania. Nie zwalnia to samego pełnomocnika od sprawdzenia, czy sąd został prawidłowo zawiadomiony o wypowiedzeniu. W razie niezawiadomienia sądu przez mocodawcę o wypowiedzeniu, pełnomocnik ma bezwzględny obowiązek uczynić to osobiście (postanowienie SN z dnia 29 stycznia 1968 r., III CZ 124/67, OSNCP 1968, nr 10, poz. 170). Po doręczeniu pełnomocnikowi oświadczenia mocodawcy o wypowiedzeniu pełnomocnictwa wygasa jego tytuł prawny do dalszego działania w sprawie (z wyjątkiem obowiązku, o którym mowa powyżej, sprawdzenia, czy mocodawca zawiadomił sąd o wypowiedzeniu pełnomocnictwa). Gdyby jednak były pełnomocnik procesowy w okresie pomiędzy doręczeniem mu wypowiedzenia a doręczeniem zawiadomienia o wypowiedzeniu pełnomocnictwa sądowi, podjął jakiegokolwiek czynności w sprawie, to będą one skuteczne. Ten stan rzeczy może natomiast skutkować odpowiedzialnością byłego pełnomocnika w stosunku do mocodawcy z tytułu nienależytego wykonywania obowiązków przyjętych umową zlecenia, lub inną umową kształtującą tzw. stosunek podstawowy pomiędzy pełnomocnikiem i mocodawcą.

W aktach sprawy nie ma zawiadomienia Sądu o wygaśnięciu pełnomocnictwa dla adwokata F. R.. Sąd Apelacyjny dodatkowo wskazuje również na fakt, że o wygaśnięciu pełnomocnictwa (w kwietniu 2012r.) adwokat F. R. poinformował Sąd Okręgowy dopiero dwa tygodnie po otrzymaniu odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem (w dniu 28 maja 2012r., w którym upłynął termin do wniesienia apelacji).

Ubezpieczony może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i powołać się na okoliczności przedstawione w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu apelacji.

Postanowienie o odrzuceniu apelacji, jako spóźnionej, jest prawidłowe i dlatego Sąd Apelacyjny postanowił jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc oraz art. 397 §2 kpc.